

معرفی کتاب

روزنامه

خاطرات ناصرالدین شاه

در سفر سوم فرنگستان

کتابم

انتشارات سازمان اسناد ملی ایران

پژش

دکتر محمد ابراهیم فرزینی - ناشر و تهیه‌کننده

روزنامه خاطرات ناصرالدین شاه در سفر سوم فرنگستان «کتاب دوم».

علاقتمندان به مطالعه در تاریخ معاصر ایران بخوبی مستحضرنند که سازمان اسناد ملی ایران جلد اول از سه جلد «روزنامه خاطرات ناصرالدین شاه در سفر سوم فرنگستان» را در سال ۱۳۶۹ انتشار داد.

همانطوری که انتظار می‌رفت بصورت رضایت‌بخشی مطلوب خوانندگان قرار گرفت بطوری که چاپ اول به سرعت نایاب شد و سازمان خود را موظف دید که به موازات آماده کردن جلد دوم یا بقول ناصرالدین شاه کتاب دوم برای چاپ، کتاب اول را نیز تجدید چاپ کند و به یاری پروردگار به انجام هر دو کار توفیق یافت، اینکه به علاقمندان مزده می‌دهیم که چاپ دوم کتاب اول و چاپ اول کتاب دوم پایان یافته و منتشر شده است. پروردگار را به این موفقیت سپاس می‌گذاریم و از او می‌خواهیم ما را در چاپ کتاب سوم نیز توفیق دهد.

اینک مشخصات کتاب دوم:

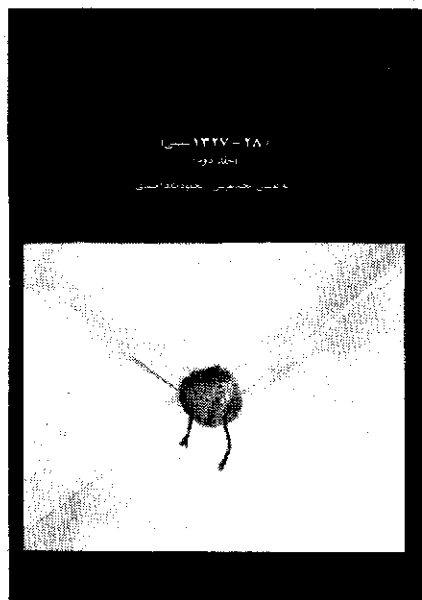
کتاب دوم خاطرات ناصرالدین شاه از کتاب اول به مراتب مهم‌تر و خواندنی‌تر و شیرین‌تر

است. زیرا قسمت عمده مطالب آن ارتباط با سفر او به انگلستان دارد. انگلستانی که در آن زمان یگانه ابرقدرت جهان بود و طبعا شاه نیز ناچار بود که پیش از پیش مواظب گفتار و رفتار خود باشد. در این سفر علاوه بر دولت انگلیس سرمایه‌داران انگلیسی و کارخانه‌دارها که در صدد بازاریابی بودند، پی در پی او را به مهمانی می‌خواندند و او نیز به نحو مطلوب و با بیانی رسا و روان نحوه برگزاری این مهمانی‌ها و عظمت سرمایه‌داری انگلیس را تقریر کرده است. کتاب دوم نه تنها برای هموطنان اثری خواندنی است. بلکه برای تاریخ اروپا و بخصوص تاریخ انگلستان نیز سودمند است.

کتاب دوم حاوی چهار بخش است:

۱. دیباچه و مقدمه ۲. متن خاطرات
۳. ضمائم (حاوی نامه‌هایی که بانوان حرم و مسئولین دولتی برای او از تهران ارسال می‌داشتند و بالعکس همراه با تصاویر).
۴. فهرست اعلام.

این کتاب به کوشش دکتر محمد اسماعیل رضوانی - فاطمه قاضیها تدوین و تنظیم یافته است و حاوی ۴۶۸ ص است با قطع وزیری و جلد گالینگور به بهای ۵۴۰۰ ریال.

گزارشهای محرمانه شهرانی (جلد ۲)

مجلد دوم ۱۳۲۸-۱۳۲۷، به کوشش مجید تفرشی - محمود طاهراحمدی - چاپ

اول، تهران ۱۳۷۱، سازمان اسناد ملی ایران - تیراژ ۳۰۰۰ نسخه، ۴۰۰ ص، قطع وزیری، بهای ۲۵۰۰ ریال.

مجلد دوم گزارشهای محرمانه شهرانی وقایع سالهای ۱۳۲۷ (از اول اردیبهشت تا ۳۱ خرداد) و ۱۳۲۸ (از اول اردیبهشت تا ۲۰ دی) را دربر می‌گیرد.

در آغاز سال ۱۳۲۷ دولت ابراهیم حکیمی پس از گذراندن چند بحران در هجدهم خرداد با رأی عدم اعتماد مجلس مواجه و سرنگون شد. پنج روز بعد که مجلس به عبدالحسین هزیر رأی تمایل داد، قشرهای مختلف مردم علیه انتخاب نخست‌وزیر جدید دست به اعتراض و تظاهرات زدند. مخالفت گروههای مختلف، سبب استعفای هزیر و تشکیل کابینه محمد ساعد شد.

از آغاز سال ۱۳۲۸ غوغای افتتاح مجلس مؤسسان و نیز حملات نمایندگان مجلس به دولت ساعد شدت یافت. پس از آن افکار عمومی کشور متوجه نفت و دعاوی حقوقی آن با انگلستان شد و لایحه گس گلشایبان به مجلس پانزدهم ارائه شد. در آبان‌ماه هزیر هدف گلوله سیدحسین امامی قرار گرفت و در پی آن جبهه ملی رسماً به رهبری دکتر مصدق تشکیل شد و فداییان اسلام علناً به حیات سیاسی خویش ادامه دادند.

با مسافرت محمدرضا شاه به امریکا فصل نوبنی در روابط ایران و امریکا گشوده شد که در همین جا گزارشهای ارائه شده در کتاب تمام می‌شود. گزارشهای مندرج در این مجلد نیز عمدتاً شامل تحولات سیاسی، فرهنگی و اقتصادی کشور می‌باشد. مهمترین مقالات درج شده در روزنامه‌ها و اعلامیه‌های احزاب و گروهها و رهبران مذهبی و ملی گهگاه در گزارشها آمده است.

در این مجلد نیز مانند مجلد اول هیچ‌گونه دخل و تصرف و انتخابی در اسناد صورت نگرفته است. تنها به ترتیب و تنظیم اسناد و ویرایش مختصر ادبی بسنده شده است. پانویسهای کتاب شامل توضیحاتی پیرامون برخی از شخصیتها، روی داده‌ها و غوامض کتاب می‌باشد.